

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/281/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4111228411
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4111228411.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s. r. o. so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o. so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti odporcovi: G. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom I., Z. XXX/XX, zast. opatrovníkom Mesto Nitra, Štefánikova tr. 60, Nitra, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Prešov, Nám. Legionárov 5, IČO: 42 176 778, zast. JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom so sídlom Stropkov, Nám. SNP 7, o zaplatenie 1.129,16 eura s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa a vedľajšieho účastníka na strane odporcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 22. mája 2013 č. k. 10C/127/2012-117, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti a v časti týkajúcej sa náhrady trov konania vo vzťahu k vyhovujúcej časti **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšieho účastníka, vo vzťahu k čiastočnému zastaveniu konania, **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa konanie v časti istiny 378,41 eura s úrokom z omeškania prevyšujúcim 9% od 09. 12. 2006 do zaplatenia a v časti úroku z omeškania vo výške 14% od 09. 12. 2006 do 15. 03. 2010 zastavil. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania vo výške 129,06 eura právnenému zástupcovi JUDr. Ambrózovi Motykovi, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Odporcu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi sumu 750,75 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 750,75 eura od 16. 03. 2010 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Odporcu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 399,91 eura právnenému zástupcovi navrhovateľa Tomáš Kušník, s. r. o. do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 4 ods. 1, 2, 3 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 53 ods. 1, 2, § 558, § 110 ods. 1, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 96 ods. 1 OSP a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že odporca uzavrel s právnym predchodcom navrhovateľa zmluvu o flexiúvere, na základe ktorej mu bol poskytnutý bezúčelový úver vo výške 30.000,-Sk s dobou splatnosti 30 mesiacov. Predmetná zmluva obsahuje formálne náležitosti uvedené v § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Navrhovateľ preukázal, že odporcovi úver v uvedenej výške poskytol, pričom z dôvodu, že odporca úver nesplácal riadne a včas, došlo k predčasnému zosplateniu úveru. Po vstupe vedľajšieho účastníka na strane odporcu a jeho vznesenej námietke premlčania došlo k späťvzatiu návrhu v časti prevyšujúcej istinu 750,75 eura a úrok prevyšujúci úrok z omeškania nad 9% od 09. 12. 2006 do zaplatenia a úrok z omeškania vo výške 14% ročne od 09. 12. 2006 do zaplatenia a navrhovateľ zotrval na žalobe v časti o zaplatenie istiny 750,75 eura so zákonným úrokom z omeškania od 16. 03. 2010 do zaplatenia. Vedľajší účastník súhlasil so späťvzatím návrhu, a preto súd konanie v časti 378,41 eura s príslušenstvom zastavil. Pri rozhodovaní o náhrade trov v časti zastaveného konania súd skúmal aj zavinenie účastníkov na zastavení konania, pričom konštatoval, že zastavenie konania

zavinil navrhovateľ, pretože vzal návrh späť, a to nie pre správanie odporcu. Preto pri rozhodovaní o trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 146 ods. 2 OSP. Vzhľadom k tomu, že odporcovi v konaní žiadne trovy nevznikli, súd mu náhradu trov konania nepriznal. V danom prípade súd videl účelnosť vynaložených trov vedľajšieho účastníka samotným charakterom vedľajšieho účastníka, keď vedľajší účastník vstúpil do konania za účelom ochrany práv spotrebiteľa. Účelnosť vynaložených trov videl súd aj v tom, že v dôsledku úspešne vznesenej námietky premlčania zobral navrhovateľ svoj návrh v časti žalovanej istiny a príslušenstva späť a došlo k zastaveniu konania. Preto súd priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov za tri úkony právnej pomoci a to prevzatie, vyjadrenie z 10. 07. 2012 a stanovisko z 08. 11. 2012 po 28,22 eura a 3 x 7,63 režijný paušál = 107,55 eura + 20% DPH 21,51 eura = 129,06 eura. Súd pritom vzal za základ poplatku istinu, v ktorej zastavil konanie, t. j. 378,41 eura. Súd považoval nárok navrhovateľa v časti istiny 750,75 eura za preukázaný na základe uznania záväzku, ktorým navrhovateľ preukázal, že odporca uznal dlh, čo do dôvodu a výšky. Predmetom uznania bola len nezaplatená istina, ktorá vznikla zo zmluvy o flexiúvere, neboli v ňom zahrnuté žiadne úroky, ani poplatky. Okrem toho z uznania vyplýva, že odporca vedel, že uznáva dlh, ktorý je premlčaný. Pretože zo strany odporcu, ktorý bol zastúpený opatrovníkom, neboli produkované žiadne dôkazy, ktoré by toto ustanovenie z uznania spochybňovali, súd vychádzal z tohto listinného dôkazu a priznal nárok navrhovateľa na základe jeho uznania dlžníkom. Tým, že odporca neuhradil pohľadávku navrhovateľa, dostal sa do omeškania s plnením peňažného dlhu, navrhovateľ si uplatnil zákonný úrok z omeškania z dlžnej istiny, ktorý mu súd priznal, lebo bolo preukázané, že sa odporca dostal so splácaním istiny úveru do omeškania a to dňom 16. 03. 2010, ktorým dátum je dňom nasledujúcim po dni, odkedy sa odporca zaviazal v dohode o uznaní záväzku dlh splácať (15. 03. 2010) až do zaplatenia, lebo odporca je nepochybne s platením uvedenej istiny úveru v omeškaní. Výška základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky bola 1%, k čomu súd pripočítal 8 percentuálnych bodov a priznal z dlžnej istiny úrok vo výške 9% ročne od 16. 03. 2010 do zaplatenia. O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 OSP a v konaní úspešnému navrhovateľovi priznal náhradu trov konania, ktoré tvoria zaplatený súdny poplatok a náhrada trov konania za právne služby právneho zástupcu navrhovateľa, a to za nasledovné úkony právnej pomoci: prevzatie a príprava - 51,45 eura + režijný paušál 7,63 eura, návrh na vydanie platobného rozkazu - 51,45 eura + režijný paušál 7,63 eura, účasť na pojednávaní 10. 12. 2012 - 51,45 eura + režijný paušál 7,63 eura, účasť na pojednávaní 03. 04. 2013 - 51,45 eura + režijný paušál 7,81 eura, účasť na pojednávaní 22. 05. 2013 - 51,45 eura + režijný paušál 7,81 eura, spolu 295,76 eura + 20% DPH 59,15 eura = 354, 91 eura + alikvotnú časť súdneho poplatku zodpovedajúcu priznanej sume, t. j. 45 eur, spolu = 399,91 eura. Súd pri priznaní odmeny za jednotlivé úkony vychádzal zo základu 750 eur, ktorý navrhovateľovi priznal.

Proti tomuto rozsudku vo vyhovujúcej časti (povinnosť odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 750,75 eura s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 750,75 eura od 16. 03. 2010 do zaplatenia) a v časti náhrady trov konania vzťahujúcej sa k vyhovujúcej časti rozhodnutia (povinnosť odporcu zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 399,91 eura) podal v zákonnej lehote odvolanie vedľajší účastník na strane odporcu. V dôvodoch svojho odvolania poukázal na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, v ktorom súd prvého stupňa konštatoval, že opatrovník odporcu žiadnym spôsobom nespochybnil platnosť uzavretej dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 02. 03. 2010. Uviedol, že pokiaľ súd poukázal na to, že opatrovník žiadnym spôsobom nebránil odporcu, je potom otázne, prečo súd nijako neprihliadol na argumentáciu vedľajšieho účastníka, ktorý podrobne odôvodnil neplatnosť právneho úkonu uznania dlhu. Vzhľadom ku skutočnosti, že vedľajší účastník vidí v konaní navrhovateľa, ktorý spotrebiteľom podsúva na podpis tieto zdanlivo výhodné dohody ako „splátkový kalendár“, nekalý zámer a v súdnych konaniach vedľajší účastník namieta ich neplatnosť, vyvíja sa k tejto právnej problematike aj judikatúra odvolacích súdov. Následne poukázal na rozhodovaciu činnosť Krajského súdu v Prešove, Krajského súdu v Košiciach a Krajského súdu v Banskej Bystrici. Pokiaľ ide o oprávnenie vedľajšieho účastníka podať vo veci odvolanie, poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 20Bdo 27/2012. Odvolaciemu súdu navrhol rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti zmeniť tak, že návrh navrhovateľa zamietne. V prípade, ak by odvolací súd nevidel dôvody pre rozhodnutie vo veci samej, navrhol rozsudok v napadnutej časti zrušiť a v rozsahu zrušenia vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Rozsudok súdu prvého stupňa napadol odvolaním aj navrhovateľ a to v časti, v ktorej súd zaviazal navrhovateľa na úhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi, rozhodujúc vo vzťahu k čiastočnému zastaveniu konania. Uviedol, že zastáva názor, že nakoľko bol odporca úspešný len v časti konania, mal súd uplatniť zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu). Súd mal po

správnosti úspech jedného účastníka konania, ktorému vzniká povinnosť na náhradu trov - teda odporcu, odpočítať od úspechu účastníka, ktorému vzniká právo na náhradu trov - teda navrhovateľa a výsledok zakladá pomerný nárok na náhradu trov účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Navrhovateľ bol úspešný v sume 750,75 eura, čo predstavuje 66,49%-ný úspech na strane navrhovateľa. Odporca bol úspešný v sume 378,41 eura, čo predstavuje 33,51%-ný úspech odporcu. Čistý úspech navrhovateľa je teda 32,98%. Keďže od úspechu/neúspechu odporcu sa odvíja zároveň úspech/neúspech vedľajšieho účastníka, ktorý do konania vstúpil na strane odporcu, navrhovateľ zastáva názor, že je vylúčené, aby vedľajšiemu účastníkovi bola priznaná náhrada trov právneho zastúpenia, keďže odporca nebol úspešným účastníkom sporu. Ďalej uviedol, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Navrhovateľ má za to, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktorý bude spôsobilý poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc a ktorý bude v danej oblasti aj materiálne a personálne vybavený a odborne kompetentný. Združenie založené na ochranu spotrebiteľa je účelné zakladať len v prípade, ak samotné združenie je spôsobilé poskytovať ochranu spotrebiteľovi. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Na priznanie náhrady trov konania je nevyhnutné splnenie podmienok vyžadovaných § 142 OSP, a to najmä účelnosť vynaložených trov konania. Trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatnenie alebo bránenie práva. Nárok na náhradu trov právneho zastúpenia nemožno priznať, ak sa určité procesné podanie nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, procesne významných skutočností. Činnosť vedľajšieho účastníka rozhodne nemožno považovať za tak odborne náročnú, že by si vyžadovala úplné právnické vzdelanie. Podania vedľajšieho účastníka sú abstraktné, všeobecné, bez znalosti prejednáwanej veci a automaticky uplatňovanou nedôvodnou námietkou premičania. Vedľajší účastník paušálne vstupuje do konaní, o ktorých stave nemá žiadnu vedomosť. Navrhovateľ zastáva názor, že skutočnosť, že súd účastníkovi právo na náhradu trov konania neprizná, samo o sebe neznamena popretie rovnosti podmienok v konkrétnom súdnom konaní a ani odňatie procesného práva účastníka na zastúpenie advokátom. Z uvedených dôvodov navrhol napadnutý výrok rozsudku zmeniť a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia nepriznať.

K odvolaniu navrhovateľa a vedľajšieho účastníka na strane odporcu písomné vyjadrenie podané nebolo.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 212 ods. 1 OSP, § 214 ods. 2 OSP) dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti, vrátane trov konania vo vzťahu k tejto časti, je potrebné podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP) z dôvodu, že napadnutý rozsudok je v tejto časti nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, čím sa účastníkom konania odňala možnosť konať pred súdom. Vo výroku, ktorým súd prvého stupňa priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania vo výške 129,06 eura, na ktorých úhradu zaviazal navrhovateľa, dospel odvolací súd k záveru, že v tejto časti je rozhodnutie súdu prvého stupňa vecne správne, preto ho v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

V súvislosti s podaným odvolaním vedľajšieho účastníka na strane odporcu, odvolací súd realizoval výzvu na opatrovníka odporcu za účelom zistenia jeho stanoviska k podanému odvolaniu vo forme jeho súhlasu, resp. nesúhlasu s odvolaním vedľajšieho účastníka. Na výzvu odvolacieho súdu opatrovník odporcu podaním doručeným odvolaciemu súdu dňa 16. 04. 2014 oznámil, že s odvolaním vedľajšieho účastníka na strane odporcu súhlasí.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkom konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní, za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ide teda o taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

V zmysle ust. § 157 OSP rozsudok musí obsahovať odôvodnenie, pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal.

Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozhodnutia súdu je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu, tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí, t. j. musí byť preskúmateľné.

Nepreskúmateľnosť rozhodnutia v dôsledku nedostatku dôvodov alebo jeho nezrozumiteľnosti je vždy dôvodom na zrušenie takéhoto rozhodnutia. Výrok rozhodnutia musí byť dostatočne odôvodnený a dôvody musia byť jasné a presvedčivé. Výrok, ktorý nemá svoj obsah v odôvodnení, nemožno za taký považovať. Nedostatok tohto obsahu sa môže prejavíť v nezrozumiteľnosti a tým aj nepreskúmateľnosti dôvodov, prípadne nedostatku dôvodov, čo nedáva podklad pre výrok. Pritom nie je rozhodujúce, že výrok by bol pri správnom odôvodnení správny. Nedostatok odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces a táto vada zakladá zároveň aj dôvodnosť podaného odvolania v zmysle § 205 ods. 2 písm. a) OSP.

V prejednávanej veci sa navrhovateľ návrhom doručeným súdu prvého stupňa dňa 27. 09. 2011 domáhal zaplata sumy 1.129,16 eura spolu s úrokom z omeškania 14% ročne zo sumy 750,75 eura od 09. 12. 2006 do zaplata a náhrady trov konania. Návrh odôvodnil tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 08. 12. 2006, uzavretej medzi postupcom O. so sídlom Mlynské Nivy 1, Bratislava a navrhovateľom, postúpil postupca na navrhovateľa pohľadávku voči odporcovi. Postupca a odporca uzavreli dňa 14. 09. 2004 Zmluvu k úverovému účtu alebo k číslu zákazníka 113585121, ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky O., a. s. na poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom. Na základe zmluvy poskytla banka odporcovi úver. Podmienky čerpania úveru, účel, spôsob, výška a termíny splácania úveru, zabezpečenie úveru, podmienky pri neplnení a ďalšie náležitosti sú upravené v zmluve a vo všeobecných obchodných podmienkach. Pretože odporca neplnil splátky úveru riadne a včas, postupca vypovedal zmluvu o úvere a navrhovateľ vyzval odporcu na úhradu dlžnej sumy. Pohľadávka navrhovateľa ku dňu jej postúpenia predstavovala sumu 1.129,16 eura a pozostávala z istiny 750,75 eura, riadneho úroku 257,61 eura, úroku z omeškania 1,30 eura a ostatného príslušenstva a poplatkov 119,50 eura. Navrhovateľ si uplatnil zákonný úrok z omeškania, počnúc dňom 09. 12. 2006, t. j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky. K návrhu na začatie konania navrhovateľ pripojil Zmluvu o poskytnutí flexipôžičky, uzavretú dňa 14. 09. 2004 medzi O. P. a. s., Bratislava ako veriteľom a odporcom ako dlžníkom, žiadosť o flexipôžičku zo dňa 13. 09. 2004, všeobecné obchodné podmienky O. a. s. pre poskytovanie spotrebiteľských úverov a poistných spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom, výpis z účtovných kníh O., a. s. k pohľadávkam, ktoré boli postúpené, Zmluvu o postúpení pohľadávok, uzatvorenú medzi postupcom O. P. a. s., Bratislava a postupníkom EOS KSI, s. r. o., Bratislava vrátane príloh a pokus o zmier zo dňa 06. 07. 2011.

Oznámením zo dňa 07. 02. 2012, doručeným súdu prvého stupňa dňa 09. 02. 2012 vstúpil do konania vedľajší účastník na strane odporcu - Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Prešov, Važecká 16, IČO: 42 176 778. Dňa 10. 04. 2012 doručil právny zástupca navrhovateľa súdu prvého stupňa Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, uzatvorenú účastníkmi tohto konania dňa 02. 03. 2010. Z obsahu tejto dohody, z bodu 2.1 vyplýva, že odporca uznáva, čo do právneho dôvodu a výšky záväzok voči veriteľovi, ktorý vznikol na základe zmluvy, uzavretej s pôvodným veriteľom O. a. s. č. zmluvy 007315101130904, vo výške istiny 750,75 eura. V bode 3.1 dohody sa odporca zaviazal splatiť svoj záväzok v 15 mesačných splátkach vo výške 70 eur, počnúc prvou splátkou 15. 03. 2010. Z obsahu bodu 3.1 dohody ďalej vyplýva, že odporca vyhlásil, že má vedomosť o premlčaní

dlhu a jeho následkoch. Vedľajší účastník na strane odporcu písomným podaním zo dňa 10. 07. 2012 vzniesol námietku premlčania celej uplatnenej pohľadávky navrhovateľa s odôvodnením, že žaloba bola súdu doručená dňa 27. 09. 2011 po uplynutí premlčacej doby a návrh navrhovateľa žiadal v celom rozsahu zamietnuť. Následným podaním zo dňa 08. 11. 2012 vedľajší účastník na strane odporcu zaslal súdu písomné stanovisko k Dohode o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 02. 03. 2010. Uzavretú dohodu ako právny úkon považuje pre jej nezrozumiteľnosť, neurčitost', rozpor s dobrými mravmi a rozpor s kogentnými ustanoveniami spotrebiteľského práva za neplatnú. Podpisom formulárovej dohody si spotrebiteľ zhoršil svoje zmluvné postavenie a uzatvorenie tejto dohody privodilo spotrebiteľovi značnú ujmu, čo je v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Právny zástupca navrhovateľa na pojednávaní pred súdom prvého stupňa, konanom dňa 03. 04. 2013, prehlásil, že vzhľadom na vznesenú námietku premlčania a skutočnosť zosplatnenia úveru v roku 2006 berie návrh v časti prevyšujúcej istinu 750,75 eura (t.j. v sume 378,41 eura) a úroku z omeškania prevyšujúceho 9% od 09. 12. 2006 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 14% od 09. 12. 2006 do 15. 03. 2010 späť a žiadal zaviazat' odporcu na zaplatenie sumy 750,75 eura so zákonným úrokom z omeškania od 16. 03. 2010 do zaplatenia. Opatrovník odporcu a vedľajší účastník na strane odporcu s čiastočným späťvzatím návrhu navrhovateľa vyjadrili súhlas. Následne súd rozhodol vo veci napadnutým rozsudkom.

Po preskúmaní rozsudku v jeho napadnutej vyhovujúcej časti odvolací súd zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je nepreskúmateľné, pretože odôvodnenie rozhodnutia nespĺňa zákonné požiadavky v zmysle § 157 ods. 2 OSP. V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový súd uviedol, že nárok navrhovateľa v časti istiny 750,75 eura považuje za preukázaný, a to na základe uznania záväzku, ktorým navrhovateľ preukázal, že odporca uznal dlh, čo do dôvodu a výšky a súčasne odporca vedel, že uznáva dlh, ktorý je premlčaný. Uvedený vyhovujúci výrok rozhodnutia súd prvého stupňa riadne neodôvodnil, a to predovšetkým, čo do jeho základu. Z odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmé, z akého dôvodu dospel k záveru, že Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, uzavretú účastníkmi konania dňa 02. 03. 2010, považoval za platný právny úkon a to s ohľadom na skutočnosť, že vedľajší účastník na strane odporcu platnosť tohto právneho úkonu namietal a to súčasne z niekoľkých dôvodov. S touto argumentáciou vedľajšieho účastníka na strane odporcu sa súd nevysporiadal, pričom v rozhodnutí konštatoval len tú skutočnosť, že zo strany opatrovníka odporcu neboli produkované žiadne dôkazy, ktoré by uznanie záväzku spochybňovali. V rozhodnutí súdu prvého stupňa tak absentuje odôvodnenie toho, z akých okolností, či skutkových zistení vyvodil súd svoj právny záver o platnom uznaní záväzku odporcom, a tak o dôvodnosti nároku v prisúdenej výške, keď platnosť tohto úkonu bola v konaní pred súdom namietaná. Odôvodnenie rozsudku ako výklad myšlienkového postupu súdu o tom, ako dospel k príslušnému výroku rozsudku, má totiž spĺňať požiadavku, aby bol objektívnym, zrozumiteľným a presvedčivým, t. j. aby bolo z neho možné preskúmať správnosť postupu súdu a zároveň získať aj odpoveď na všetky podstatné argumentačné tvrdenia uplatnené účastníkmi konania, ako aj na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ak rozsudok takéto odôvodnenie neobsahuje, potom je nezrozumiteľný a nepreskúmateľný, čím došlo k porušeniu procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdom konaní. Postupom súdu tak účastníkovi konania bola odňatá možnosť konať pred súdom. Pre nedostatok dôvodov nemohol odvolací súd vôbec posúdiť správnosť záverov prvostupňového súdu a musel napadnuté rozhodnutie v jeho vyhovujúcej časti, ako aj v časti týkajúcej sa náhrady trov konania, o ktorých súd rozhodol vo vzťahu k napadnutej vyhovujúcej časti zrušiť a vec v zrušenej časti vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Úlohou súdu prvého stupňa v ďalšom konaní bude znova rozhodnúť v zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení s dostatočným odôvodnením a vyporiadať sa aj s námietkou premlčania, vznesenou vedľajším účastníkom v priebehu konania. V novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP).

Vo vzťahu k navrhovateľom napadnutému výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu, ktorým súd prvého stupňa rozhodol o trovách konania, vzhľadom na zastavenie konania v časti, odvolací súd napadnutý výrok rozhodnutia súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Podľa § 93 ods. 4 OSP v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky priznáva každému právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi. Pod pojem každý spadá aj vedľajší účastník konania. Vedľajší účastník nie je vylúčený z voľby, akým spôsobom si toto základné právo (na právnu pomoc v konaní pred súdmi) uplatnil, ale musí počítať s tým, že aj vo vzťahu k nemu bude súd skúmať, či trovy konania boli účelne vynaložené a či je dôvod na priznanie náhrady trov proti neúspešnému účastníkovi.

Podľa § 137 OSP trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Podľa § 146 ods. 2 OSP, ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Ak došlo k zastaveniu konania (napríklad podľa ustanovenia § 96 ods. 1 OSP v prípade, že navrhovateľ vzal účinne späť návrh na začatie konania), nemá zásadne žiadny z účastníkov (§ 146 ods. 1 písm. c) OSP) právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku. Len výnimočne možno (§ 146 ods. 2 OSP) uložiť niektorému z účastníkov povinnosť nahradiť druhému z účastníkov trovy zastaveného konania, a to podľa prvej vety tohto ustanovenia tomu z účastníkov, ktorý zavinil, že konanie muselo byť zastavené, a podľa druhej vety tohto ustanovenia odporcovi v prípade, že bol pre jeho správanie vzatý návrh späť, ktorý bol podaný dôvodne.

K zastaveniu konania môže dôjsť v dôsledku procesného zavinenia niektorého z účastníkov. Zákon ustanovuje len jeden druh prípadov: zastavenie konania po späťvzati návrhu, ku ktorému došlo pre správanie sa odporcu, pričom návrh bol podaný dôvodne, ktorý zakladá právo navrhovateľa na náhradu trov zastaveného konania. Dôvodnosť podania návrhu sa posudzuje procesne. Nerozhoduje, aký by bol výsledok konania, keby nedošlo k späťvzati návrhu, ale to, že odporca splní to, čoho sa navrhovateľ domáha a len preto navrhovateľ vezme návrh späť. Zavinenie navrhovateľa môže spočívať v tom, že podal návrh, napriek tomu, že dlh bol splnený a túto skutočnosť nezistil pred podaním návrhu alebo v tom, že návrh vzal späť bez toho, aby odporca splnil to, čoho sa petítom domáhal.

V preskúmvanej veci je nesporné, že dňa 03. 04. 2013 navrhovateľ zobral svoj návrh na začatie konania čiastočne späť a žiadal konanie v rozsahu späťvzatia návrhu zastaviť. Súd prvého stupňa správne v zmysle ustanovenia § 96 ods. 1 OSP konanie zastavil, pričom je nesporné, že zastavenie konania zavinil navrhovateľ, a preto tu nastupuje v zmysle § 146 ods. 2 OSP povinnosť toho, kto zavinil zastavenie konania nahradiť druhej strane náhradu trov konania, ktoré účelne vynaložila na uplatňovanie alebo bránenie svojho práva. Z uvedeného dôvodu odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne o trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 OSP.

Pokiaľ súd prvého stupňa vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov konania, odvolací súd považuje jeho rozhodnutie za správne. S poukazom na ustanovenie § 93 ods. 4 OSP, ktoré výslovne ustanovuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, je aj podľa odvolacieho súdu možné v tejto veci vyvodiť záver, že vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná aj náhrada trov konania, ale len v tých prípadoch, kedy právo na náhradu trov konania vznikne účastníkovi, ktorého v konaní vedľajší účastník podporuje. Ak je cieľom združení na ochranu spotrebiteľa presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov a právom spotrebiteľa chrániť a presadzovať svoje oprávnené záujmy aj prostredníctvom združení na ochranu spotrebiteľov, musí sa súd, ak sa združenie na ochranu spotrebiteľa zúčastní konania ako zástupca účastníka alebo vedľajší účastník na strane spotrebiteľa, zaoberať tým, či takéto trovy konania boli účelne vynaložené na ochranu oprávnených záujmov spotrebiteľa. Vedľajšiemu účastníkovi umožňuje vstúpiť do konania ustanovenie § 93 ods. 2 a 3 OSP a to i z vlastného podnetu, pričom vstup vedľajšieho účastníka navrhovateľ nenamietal. Občiansky súdny poriadok v ust. § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát. Uvedené zákonné ustanovenie,

ale ani čl. 47 ods. 2 Ústavy SR nevyklučuje, aby aj združenie na ochranu spotrebiteľa bolo zastúpené advokátom. Vychádzajúc z uvedeného je preto potrebné dospieť k záveru, že vedľajší účastník má v zásade právo na náhradu trov konania, avšak vždy je potrebné posudzovať účelnosť trov právneho zastúpenia v každom individuálnom prípade. V danom prípade odvolací súd videl účelnosť vynaložených trov už v samotnom charaktere vedľajšieho účastníctva, keď vedľajší účastník vstúpil v danom konkrétnom prípade do konania za účelom ochrany práv spotrebiteľa a následne využil svoje procesné právo vo forme uplatnenia obrany voči návrhu vznesením námietky premlčania nároku navrhovateľa. Uvedená skutočnosť mala za následok to, že navrhovateľ čiastočne disponoval návrhom a tento vzal v časti späť. S ohľadom na uvedené súd prvého stupňa správne posúdil účelnosť trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka v prejednávanej veci. Z týchto dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti, týkajúcej sa povinnosti navrhovateľa nahradiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu vo výške 129,06 eura, potvrdil. Súd prvého stupňa správne vyhodnotil nárok vedľajšieho účastníka na strane odporcu na náhradu trov konania, tieto trovy priznal vedľajšiemu účastníkovi v správnej výške, za 3 úkony právnej služby (prevzatie zastúpenia, písomné vyjadrenie zo dňa 10. 07. 2012, ktorým vedľajší účastník vzniesol námietku premlčania a písomné vyjadrenie zo dňa 08. 11. 2012, ktorým sa vedľajší účastník vyjadril k neplatnosti Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 02. 03. 2010). Hodnota 1 úkonu právnej služby podľa § 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb predstavuje sumu 28,22 eura, ku ktorému úkonu súd prvého stupňa správne pripočítal režijný paušál za 1 úkon podľa § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky vo výške 7,63 eura a DPH podľa § 18 ods. 3 citovanej vyhlášky. K námietke navrhovateľa uvedenej v podanom odvolaní, že súd mal o trovách konania rozhodnúť jedným výrokom, posudzujúc pomer úspechu a neúspechu účastníkov konania, a to i s ohľadom na čiastočné zastavenie konania, odvolací súd udáva, že v prejednávanej veci je výrok rozhodnutia, ktorým súd konanie zastavil právoplatný, s ohľadom na ktorú skutočnosť bolo namieste, aby odvolací súd prejednal odvolanie navrhovateľa tak, že vo vzťahu k zastaveniu konania v časti bude rozhodnuté samostatným výrokom o trovách konania, pričom v časti, v ktorej je napadnuté rozhodnutie zrušené a vrátené súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, súd prvého stupňa vo vzťahu k tejto časti predmetu konania v novom rozhodnutí rozhodne i o trovách konania.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.